

Informator

Ogólnopolski
Festiwal Mitologiczny

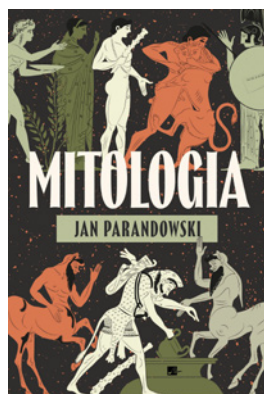
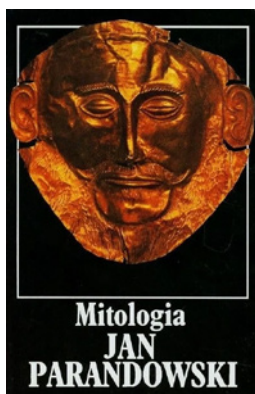
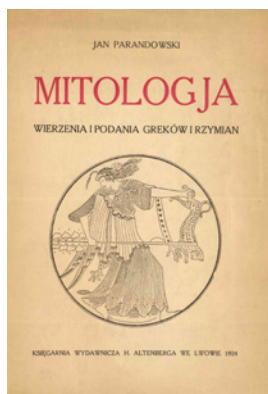
Mitologia

**instrukcja obsługi
(we) współczesności**

19 i 20 października 2024 roku
Uniwersytet Warszawski

100.

rocznica wydania
„Mitologii” Jana Parandowskiego (1924)

Zawsze patrzono na mitologię jak na jeden z najpiękniejszych twórców wyobraźni greckiej i była ona zbiorem nieśmiertelnych tematów, motywów, symbolów, bez których i dziś sztuka nie umie się obejść i wciąż do nich wraca.

Jan Parandowski
Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian

O FESTIWALU

W 2024 roku przypada 100. rocznica wydania „Mitologii” Jana Parandowskiego (pełny tytuł: „Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian”) – książki z pogranicza prozy fabularnej i eseju, podejmującej temat mitów starożytnych Greków i Rzymian i ich kultury. Książka ta, wydana w 1924 r., z czasem weszła do kanonu lektur szkolnych, stała się dla wielu pokoleń czytelników podstawowym źródłem wiedzy o antyku i z czasem jedną z najważniejszych książek polskiej kultury.

Ogólnopolski Festiwal Mitologiczny „Mitologia – instrukcja obsługi (we) współczesności” to przedsięwzięcie Fundacji Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Uniwersytetem Otwartym Uniwersytetu Warszawskiego podjęte dla uczczenia tej 100. rocznicy i ukazania, jak mity Greków i Rzymian oraz ich dziedzictwo kulturowe funkcjonują w świecie współczesnym.

Dwudniowy festiwal mitologiczny ma być interaktywną platformą spotkań łączącą różne pokolenia: dzieci i młodzież szkolną, studentów, osoby aktywne zawodowo i seniorów – wszystkich tych, którzy o mitach i kulturze Śródziemnomorza chcą dowiedzieć się więcej, poznawać mity i ich kulturowe kontynuacje przez doświadczenie i tą wiedzą dzielić się później z innymi. Festiwal został pomyślany jako przestrzeń łączącą wokół wspólnych wartości jakimi są spuścizny Greków i Rzymian, będące korzeniami współczesnej Europy.

Ogólnopolski Festiwal Mitologiczny odbędzie się **19 i 20 października 2024 r.**, w weekend i będzie podzielony na dwa dni: **popularnonaukowy (sobota)** i **rodzinny (niedziela)**. W ramach festiwalu odbędzie się sześć wydarzeń:

- 1. Dzień popularnonaukowy z mitologią** – obejmujący cykl sześciu wykładów popularnonaukowych.
- 2. „Olimp – nie tylko nektar i ambrozja”** – wystawa edukacyjna.
- 3. „Jan Parandowski i Jego Mitologia”** – sesja biograficzna poświęcona życiu i twórczości Jana Parandowskiego.
- 4. „Dialog pokoleń”** – ogólnopolskie czytanie fragmentów „Mitologii” Jana Parandowskiego, w dzień rodzinny czytanie fragmentów „Mojej pierwszej mitologii” Katarzyny Marciniak.
- 5. Dzień rodzinny z mitologią** – obejmujący cykl 14 warsztatów dla rodzin z dziećmi.
- 6. „Labirynt Minotaura”** – terenowa gra edukacyjna.

Wydarzenia prowadzone przez naukowców z Uniwersytetu Warszawskiego i zaproszonych gości mają ukazywać wielkie dziedzictwo kultury Śródziemnomorza, której częścią jest polska kultura, a także uświadamiać, iż mity Greków i Rzymian towarzyszą nam nieustannie, w coraz to nowszych odstonach i są kluczem do zrozumienia współczesności.

PROGRAM

19 października 2024 roku, sobota

DZIEŃ POPULARNONAUKOWY

SCENA GŁÓWNA

[u podnóża żółtych schodów]

- 11.00–11.30** | Otwarcie Ogólnopolskiego Festiwalu Mitologicznego
- 11.30–12.30** | „Dialog pokoleń” – ogólnopolskie czytanie fragmentów „Mitologii” Jana Parandowskiego
Czytają:
11.30–11.45 Joanna Szczepkowska, Gość Honorowy
11.45–12.00 prof. dr hab. Andrzej Majhofer, Wydział Fizyki UW
12.00–12.15 Urszula Jotel, Klasa klasyczna, XI LO im. Mikołaja Reja w Warszawie
Maciej Adamczyk, kulturoznawstwo – cywilizacja śródziemnomorska Wydział „Artes Liberales” UW
12.15–12.30 Wiktoria Gorodeckaja, Aktorka Teatru Narodowego
- 12.30–13.00** | „Jan Parandowski i Jego Mitologia” – sesja biograficzna poświęcona życiu i twórczości Jana Parandowskiego
dr Grażyna Pawlak, Instytut Badań Literackich PAN
- 13.00–13.15** | przerwa

AULA WYKŁADOWA

- 13.15–13.45** | Na stołach ludzi i bogów, czyli o antycznych smakołykach
1. wykład: prof. dr hab. Piotr Dyczek, Wydział Archeologii UW
- 13.45–14.15** | Tajemnicza Kirke i magiczna mandragora
2. wykład: Dorota Szubierajska, Ogród Botaniczny UW

- 14.15–14.45** | **O miłości i seksualności u Greków i Rzymian**
3. wykład: prof. Zbigniew Izdebski, Wydział Pedagogiczny UW
- 14.45–15.00** | przerwa

OLIMP

[dziedziniec nad żółtymi schodami]

- 15.00–16.00** | **Olimp – nie tylko nektar i ambrozja**
wystawa edukacyjna, twórczyni: Aleksandra Michalska-Szwagierczak,
oprowadzanie: Barbara Strycharczyk

AULA WYKŁADOWA

- 16.00–16.30** | **Mitologiczne morderstwa (nie)doskonałe**
4. wykład: prof. dr hab. Piotr Girdwoyń, Wydział Prawa i Administracji UW
- 16.30–17.00** | **Współcześni Argonauci**
5. wykład: prof. dr hab. Katarzyna Marciniak, Wydział „Artes Liberales” UW
- 17.00–18.00** | **Mitologia eksperymentalna**
6. wykład, prof. dr hab. Andrzej Wysmołek, Wydział Fizyki UW
- 18.00** | Zakończenie DNIA POPULARNONAUKOWEGO

PROGRAM

20 października 2024 roku, sobota

DZIEŃ RODZINNY

SCENA GŁÓWNA

[u podnóża żółtych schodów]

- 11.00–11.10** | Otwarcie DNIA RODZINNEGO Ogólnopolskiego Festiwalu Mitologicznego
- 11.10–12.10** | „Dialog pokoleń” – ogólnopolskie czytanie fragmentów „Mojej pierwszej mitologii” Katarzyny Marciniak (dla dzieci)
Czytają:
- 11.10–11.25** Joanna Szczepkowska, Gość Honorowy
- 11.25–11.40** Katarzyna Marciniak, Wydział „Artes Liberales” UW
- 11.40–11.55** Magda Miśka-Jackowska, podcast o muzyce filmowej „Score and the City”
- 11.55–12.10** Joanna Gocłowska-Bolek, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW

OLIMP

[dziedziniec nad żółtymi schodami]

- 12.10–12.30** | „Olimp – nie tylko nektar i ambrozja” – wystawa edukacyjna
wystawa edukacyjna – wersja dla dzieci i ich rodziców,
twórczyni: Aleksandra Michalska-Szwagierczak,
oprowadzanie: Barbara Strycharczyk

WARSZTATY

[wskazane sale warsztatowe]

- 11.30–16.30** | Sala 1
Aleksandra Michalska-Szwagierczak
Starożytne ilustracje
[wydrapywanki]
1. grupa: 13.00-14.00 / 2. grupa: 15.00-16.00

Sala 2

Ewa Szachowska

Jak stworzyć zaczarowany ogród – Mitologiczne Botanicum

[monotypia]

1. grupa: 11.30-12.30 / 2. grupa: 13.30-14.30

Sala 3

Elżbieta Wasiuczyńska

Niezwykłe istoty. Skrzydła, płetwy i kopyta

[markery]

1. grupa: 13.00-14.00 / 2. grupa: 15.00-16.00

Sala 4

Paweł Dziechciarz

Jak wyglądało codzienne życie w starożytnym Rzymie i Atenach?

[warsztaty archeologiczne]

1. grupa: 12.00-13.00 / 2. grupa: 14.00-15.00

Sala 5

dr Maciej Słomczyński

Kości zostały rzucone – gry planszowe Greków i Rzymian

[gry planszowe]

1. grupa: 12.00-13.00 / 2. grupa: 14.00-15.30

Sala 6

prof. dr hab. Andrzej Wysmołek

Jak działa piorun Zeusa i inne artefakty olimpijskich bogów

[eksperymenty fizyczne]

1. grupa: 11.30-12.15 / 2. grupa: 12.45-13.30

Sala 7

prof. dr hab. Katarzyna Marciniak

Kulturowy kod mitologii

[quiz o dziedzictwie mitologii w kulturze]

1. grupa: 12.30-13.30 / 2. grupa: 14.00-15.00

LABIRYNT MINOTAURA

[parter budynku]

12.30–16.30

„Labirynt Minotaura”

terenowa gra edukacyjna dla dzieci i ich rodziców

Zespół Uniwersytetu Otwartego UW

Dialog pokoleń

– ogólnopolskie czytanie fragmentów „Mitologii” Jana Parandowskiego
19 października 2024 roku, sobota

Fragmenty przeczytają i skomentują:

Joanna Szczepkowska

11.30–11.45

Gość Honorowy

11.45–12.00

prof. dr hab. Andrzej Majhofer

Wydział Fizyki UW

Urszula Jotel

12.00–12.15

Klasa klasyczna, XI LO im. Mikołaja Reja w Warszawie

12.00–12.15

Maciej Adamczyk

kulturoznawstwo – cywilizacja śródziemnomorska
Wydział „Artes Liberales” UW

Wiktoria Gorodeckaja

12.15–12.30

Aktorka Teatru Narodowego

Dialog pokoleń

– ogólnopolskie czytanie fragmentów
„Mojej pierwszej mitologii” Katarzyny Marciniak (dla dzieci)
20 października 2024 roku, niedziela

Fragmenty przeczytają i skomentują:

11.10 – 11.25

Joanna Szczepkowska

Gość Honorowy

prof. dr hab. Katarzyna Marciniak

11.45–12.00

Wydział „Artes Liberales” UW

11.40 – 11.55

Magda Miśka-Jackowska

podcast o muzyce filmowej „Score and the City”

dr Joanna Goctowska-Bolek

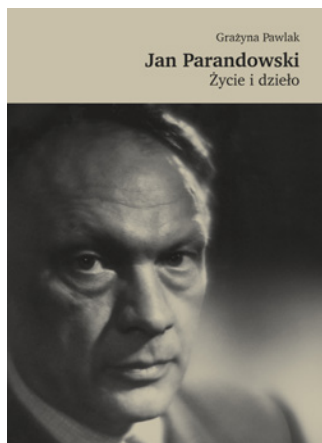
11.55 – 12.10

Wydział Nauk Politycznych
i Studiów Międzynarodowych UW

Jan Parandowski i Jego Mitologia

– sesja biograficzna poświęcona życiu i twórczości Jana Parandowskiego

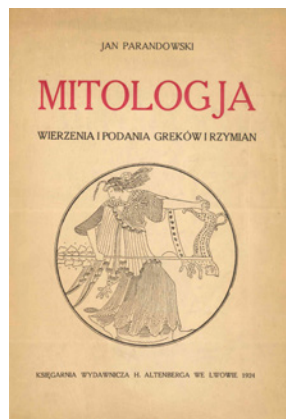
W ramach sesji zostanie zaprezentowana postać Jana Parandowskiego, pisarza należącego do formacji XX-wiecznej inteligencji polskiej, ukształtowanej w duchu dziewiętnastowiecznych kanonów naukowych i społecznych, głęboko doświadczonej w tragicznych wydarzeniach XX stulecia. Jego życie przypadło na okres rewolucji bolszewickiej, dwóch wojen światowych, czasy rosnących w siłę nacjonalizmów, stalinizmu, komunizmu i zimnej wojny. A obraz pisarza, najczęściej postrzeganego jako oddalonego od teraźniejszości twórcy dzieł o tematyce antycznej, zupełnie nie przystawał do człowieka o temperamencie działacza, mającego ambicje wpływania na otaczającą go rzeczywistość. Tematyka antyczna była zaledwie wycinkiem jego twórczości, inne, nie mniej ważne, pozostawały w jej cieniu, niekiedy wręcz skrywane ze względu na polityczne konotacje. Nieprzerwana sześćdziesięcioletnia aktywność Jana Parandowskiego, związki z wieloma instytucjami, w których wyraziście zaznaczył swoją obecność, sprawiały, iż był postacią zarówno wyjątkową jak reprezentatywną.

W fundamentalnej monografii dr Grażyny Pawlak – „Jan Parandowski. Życie i dzieło” (Warszawa 2023) – znajdzie czytelnik ogromny obszar wiedzy na temat autora wraz z całym sztafażem uwarunkowań społecznych, politycznych i środowiskowych oraz pełnej, na ile to tylko możliwe, recepcji jego dorobku w kraju i za granicą. W równie klarowny i wyczerpujący sposób została ujęta jego działalność społeczna i literacka.

Jan Parandowski, przyszedł na świat we Lwowie u schyłku ostatniej dekady XIX wieku jako syn greckokatolickiego duchownego i lokalnej modystki. W świecie monarchii habsburskiej przeżył niemal całą młodość. Z galicyjskiego klasycznego gimnazjum wyniósł zamiłowanie do antyku, respekt dla nauki, szacunek dla hierarchii i przekonanie o stabilności porządku społecznego.

To właśnie w gimnazjum w głowie nastoletniego Jana, zwanego w rodzinie pieszczotliwie Dunkiem, „pod bujną kasztanową czupryną”, zrodził się zamiłowanie do opracowania bryku, który finalnie przyjął postać „Mitologii”. Zgodnie z intencją autora miał on służyć pomocą szkolnym kolegom w identyfikacji i poruszaniu się po świecie mitycznych bohaterów. Ostateczny zarys książki wykrystalizował się dopiero w okresie studiów uniwersyteckich. Od pomysłu do jego realizacji, czyli wydania „Mitologii”, upłynęła dekada. Czas ten wypełniła wojna, która wnosząc nowe doświadczenia tworzyła także dystans między światem młodzieńczej lektury, a czasem refleksji będącej przywilejem dojrzałego umysłu.

Wybuch pierwszej wojny światowej symbolicznie zamykał okres bez troskiej młodości. W przeszłość odchodził monarchiczny porządek świata wraz z przyjętymi przez systemami wartości. Pozostał zaszczerpiony przez nauczycieli lwowskiego IV Gimnazjum im. Jana Długosza kult dla świata starożytnej kultury i obyczajowości, zainteresowanie dla nauk humanistycznych i szacunek dla sztuki. Parandowski opuszczał szkołę w przekonaniu, że jego przeznaczeniem jest „toga i biret uniwersytecki”. Doświadczenie internowania w Rosji zebrane na kartach jednej z pierwszych książek sowietologicznych w Polsce, „Bolszewizm i bolszewicy w Rosji”, sprawiło, że coraz bliższa stawała mu się kariera pisarska. Podjęte powojennej przerwie studia, których formalnie nigdy nie ukończył, traktował jako uzupełnienie wykształcenia ogólnego, potwierdzając tym gestem rozstanie się z myślą o dalszej karierze akademickiej. Nawiązując do tego kroku Kazimierz Michałowski, jego ówczesny kolega uniwersytecki, po półwieczu w programie Polskiego Radia stwierdził: „dzięki temu mamy światowej stawy pisarza, nie jeszcze jednego profesora”

Jan Parandowski i Jego Mitologia

– sesja biograficzna poświęcona życiu i twórczości Jana Parandowskiego

19 października 2024 roku, sobota, godz. 12.30

dr Grażyna Pawlak

Instytut Badań Literackich PAN

WYKŁADY

Na stołach ludzi i bogów, czyli o antycznych smakołykach

19 października 2024 roku, sobota, godz. 13.15

prof. dr hab. Piotr Dyczek

Wydział Archeologii UW

Tajemnicza Kirke i magiczna mandragora

19 października 2024 roku, sobota, godz. 13.45

Dorota Szubierajska

Ogród Botaniczny UW

O miłości i seksualności u Greków i Rzymian

19 października 2024 roku, sobota, godz. 14.15

prof. dr hab. Zbigniew Izdebski

Wydział Pedagogiczny UW

Mitologiczne morderstwa (nie)doskonałe

19 października 2024 roku, sobota, godz. 16.00

prof. dr hab. Piotr Girdwoyń

Wydział Prawa i Administracji UW

Współcześni Argonauci

19 października 2024 roku, sobota, godz. 16.30

prof. dr hab. Katarzyna Marciniak

Wydział „Artes Liberales” UW

Mitologia eksperymentalna

19 października 2024 roku, sobota, godz. 17.00

prof. dr hab. Andrzej Wysmołek

Wydział Fizyki UW

Olimp – nie tylko nektar i ambrozja – wystawa edukacyjna

Wystawa edukacyjna „Olimp – nie tylko nektar i ambrozja” zostanie zaaranżowana w przestrzeni tzw. Dziedzińca Australijskiego w nowym gmachu Wydziałów Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej przy ul. Dobrej 55 w Warszawie. Będzie to jedna wielkoformatowa grafika stworzona przez uznaną polską ilustratorkę, Aleksandrę Michalską-Szwagierczak. Orowadzanie po wystawie poprowadzi Barbara Strycharczyk – współautorka programu nauczania łaciny i kultury antycznej „Ad fontes”.

Grafika zostanie zreprodukowana na ścianie wystawienniczej o wym. 8,00 × 2,40 m. Ilustracja jest więc wielką panoramą, jak np. „Guernica” Picassa i będzie przedstawiała bogów olimpijskich w scenie rodzajowej. Ścianka wystawiennicza ustawiona zostanie na tle ściany roślin na-przeciwko tzw. bumeranga, będącego wielkim siedziskiem. Aby dotrzeć do wystawy – Olimpu – trzeba będzie wejść pod górkę, po żółtych schodach, co będzie miało swój wymiar symboliczny. Każdy uczestnik festiwalu będzie mógł w ciągu dnia, zarówno w sobotę (dzień popularno-naukowy) jak i w niedzielę (dzień rodzinny) przysiąść na bumerangu, pokontemplować dzieło, zrobić sobie zdjęcie na jego tle czy też selfie z wybranymi bogami na Olimpie.

Aleksandra Michalska-Szwagierczak

W Ramki i na Ścianę

„Olimp – nie tylko nektar i ambrozja” – twórczyni wystawy

Barbara Strycharczyk

„Strumienie” Liceum Ogólnokształcące
Stowarzyszenia STERNIK

Olimp – nie tylko nektar i ambrozja – oprowadzanie po wystawie

19 i 20 października 2024 roku, sobota, godz. 15.00, niedziela, godz. 12.10

Labirynt Minotaura

- terenowa gra edukacyjna

Zapraszamy wszystkie dzieci do udziału w fascynującej grze „Labirynt Minotaura”, pełnej przygód i wyzwań, która odbędzie się w starożytnym świecie greckiej mitologii! Na uczestników czeka 10 ekscytujących stanowisk inspirowanych mitycznymi bohaterami. Każde zadanie przybliży Was do ostatecznego celu – pokonania Minotaura! Dzieci, które zdobędą 8 pieczętek, otrzymają dyplom i pamiątkowe zdjęcie z Minoturem.

Stanowiska:

1. **Mistrz Przeszkód:** Pokonaj tor przeszkód inspirowany labiryntem Tezeusza. Uważaj na przeszkody i nie daj się zgubić!

2. **Królestwo Posejdona:** Odkryj tajemnice podwodnego świata Posejdona. Narysuj jego morskie królestwo i stwórz własne fale!

3. **Zagadki Króla Minosa:** Rozwiąż królewskie zagadki, by ruszyć dalej. Uważaj, Minos to bardzo sprytny król!

4. **Morze Egejskie:** Pomóż Aueguszowi wyłowić wszystkie rybki z morza Egejskiego!

5. **Kłębek Ariadny:** Stwórz własny kłębek nici Ariadny i poprowadź swoich przyjaciół przez trudne zakręty labiryntu.

6. **Mozaikowy Twórca:** Ułóż kolorową mozaikę z bykiem Pasifae. Zobacz, jak dzięki różnym kształtom i kolorom powstaje obraz!

7. **Labirynt Dedala:** Zbuduj własny miniaturowy labirynt z klocków.

8. **Skrzydła Ikariosa:** Wykonaj własne papierowe skrzydła Ikariosa, ale pamiętaj – nie leć za wysoko!

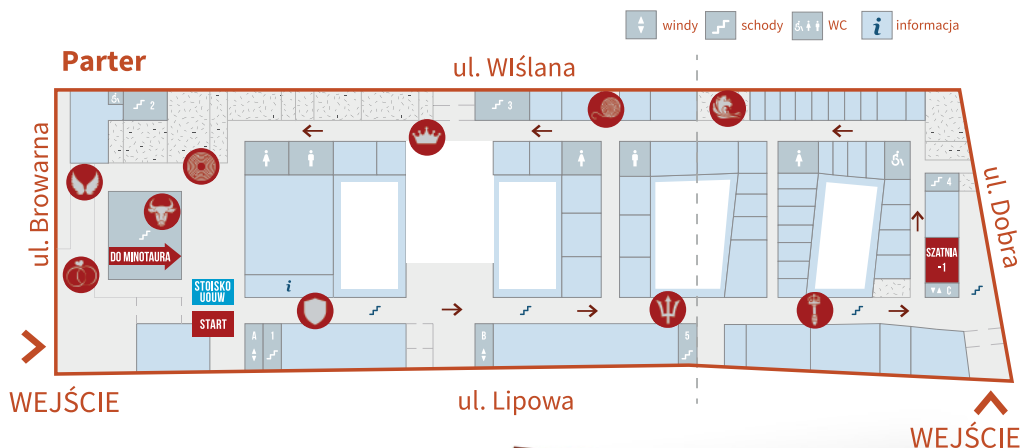
9. **Historia Phaedry: Opowiedz własną wersję historii Phaedry.** Użyj swojej wyobraźni, by ożywić jej przygody!

10. **Minotaur: Na koniec staw czoła Minotaurowi!** Czy uda Ci się pokonać go i wydostać się z labiryntu?

Nagroda:

Dzieci, które zdobędą pieczętki z co najmniej 8 stanowisk i pokonają Minotaura, otrzymają pamiątkowy dyplom oraz zdjęcie z samym Minoturem – potworem, który niegdyś strzegł labiryntu!

**Gra pełna przygód,
tajemnic i zabawy,
idealna dla dzieci
w każdym wieku!**

Zespół Uniwersytetu Otwartego UW

Labirynt Minotaura - terenowa gra edukacyjna
20 października 2024 roku, niedziela, godz. 12.30 - 16.30

WARSZTATY

Starożytne ilustracje

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 13.00-14.00 | 2. grupa: 15.00-16.00

Aleksandra Michalska-Szwagierczak

W Ramki i na Ścianę

Jak stworzyć zaczarowany ogród – Mitologiczne Botanicum

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 11.30-12.30 | 2. grupa: 13.00-14.00

Ewa Szachowska

Ogród Botaniczny UW

Niezwykłe istoty. Skrzydła, płetwy i kopyta

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 13.00-14.00 | 2. grupa: 15.00-16.00

Elżbieta Wasiuczyńska

W Ramki i na Ścianę

Jak wyglądało codzienne życie w starożytnym Rzymie i Atenach?

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 12.00-13.00 | 2. grupa: 14.00-15.00

Paweł Dziechciarz

Archeologiczne Warsztaty

Kości zostały rzucone – gry planszowe Greków i Rzymian

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 12.00-13.00 | 2. grupa: 14.00-15.30

dr Maciej Słomczyński

Uniwersytet Otwarty UW

Jak działa piorun Zeusa i inne artefakty olimpijskich bogów

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 11.30-12.15 | 2. grupa: 12.45-13.30

prof. dr hab. Andrzej Wysmołek

Wydział Fizyki UW

Kulturowy kod mitologii

20 października 2024 roku, niedziela, 1. grupa: 12.30-13.30 | 2. grupa: 14.00-15.00

prof. dr hab Katarzyna Marciniak

Wydział „Artes Liberales” UW

Organizator

**FUNDACJA
UNIWERSYTETU
WARSZAWSKIEGO**

Partner strategiczny

UNIWERSYTET OTWARTY
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury